

מנצחים את הפטיסים C כל אחד והניצחון שלו

חוברת הסברה על הפטיסים C

צוות רפואי נכבד

כמו כן, ניתן גם לפנות לעמותת ח"צ
העמותה הישראלית לחולי הפטיטיס,
המקיימת קווים פתוחים, קבוצות
תמיכה ופעילויות שונות.

טלפונים של העמותה:

עברית:

054-5694404/054-5604400

רוסית:

054-5706975/054-5694406

אנו מקווים כי תמצאו סיוע בחומר זה.
נשמח לעמוד לשירותכם ככל הנדרש.

חומר זה מוגש לכם כסיוע למפגשיכם
היומיומיים עם מטופלים הסובלים
מהפטיטיס C.

בחומר המצורף קיבצנו מספר נושאים
והסברים לשאלות נפוצות של
המטופלים בעקבות קבלת האבחנה.

המידע בעלון זה נכון לעת הוצאתו.
לקבלת מידע מעודכן יש להתייעץ
בעלון לרופא, המתעדכן לעיתים
ומצוי באתר משרד הבריאות:

www.health.gov.il

בכבוד רב, צוות הפטולוגיה, חברת SCHERING PLOUGH.

העלון מיועד לצוות הרפואי

מהי הפטיטיס C?

הפטיטיס C הינה מחלה מדבקת הנגרמת ע"י וירוס בשם הפטיטיס C, HCV (HEPATITIS C VIRUS). הדבקות במחלה נגרמת כתוצאה ממגע עם דם הנגוע בוירוס. הוירוס גורם לדלקת של הכבד אשר במרבית החולים מתפתחת לדלקת כרונית (מתמשכת) של הכבד, המחלה מתקדמת במהלך השנים ובהעדר טיפול עלולה לגרום לסיבוכים קשים. אולם הטיפול במחלה, המקובל היום, יכול למנוע את מרבית סיבוכי המחלה, לעוצרה ואף לסלק את הוירוס.

הפטיטיס C היא מחלה שאפשר לנצח!
עפ"י המחקרים הרפואיים יש סיכוי של למעלה מ 60% לריפוי המחלה.

האם זו מחלה שכיחה?

בישראל מעריכים כי ישנם כ-60,000 נשאים של המחלה. רובם אינם מאובחנים. המחלה נפוצה בקרב גברים ונשים ובכל קשת הגילאים. למי שאובחן כנשא של הפטיטיס C, ניתנת ההזדמנות לעשות יותר על מנת לשמור על בריאותו ולמנוע הפצה של הוירוס לאחרים וליקרו.

4-3

אפשרות נדירה יותר להדבקות במחלה:

■ יחסי מין (בפרט אם מדובר ביחסים עם בן/בת זוג לא קבוע/ה)

■ הדבקה מאם לתינוק או בהנקה

■ טיפולי שיניים

חשוב לדעת שהמחלה איננה מתפשטת באמצעות:

■ חיבוק

■ נשיקה

■ שימוש בשירותים ציבוריים

■ שחיה בבריכה

כיצד מתפשטת המחלה?

כאמור, הפטיטיס C מתפשטת באמצעות מגע עם דם הנגוע בנגיף. 40% מהנשאים אינם יודעים בוודאות כיצד נדבקו במחלה.

יתכן וההדבקה בנגיף התרחשה בעקבות:

■ קבלת מנת דם (בארץ) לפני שנת 1992, כיוון שרק אז החלו לבצע בדיקות רגישות להימצאות נוגדנים ל-HCV.

■ קבלת חיסון באמצעות מחטים שאינן חד פעמיות.

■ פרוצדורה רפואית באמצעות מכשירים לא סטריליים.

■ קבלת טיפול בדיאליזה.

■ הזרקת סמים במחט משותפת, אפילו באופן חד פעמי.

■ קעקוע, פירסינג באמצעות מחטים ומכשור לא סטרילי.

■ חשיפה לדם נגוע במקום העבודה או בשירות הצבאי.

**הפטיטיס C
עשויה להיות מחלה מסוכנת
כאשר אין מטפלים בה.
אך עם אבחון מוקדם
וטיפול נכון קיים סיכוי גבוה
להבריא ממנה.**

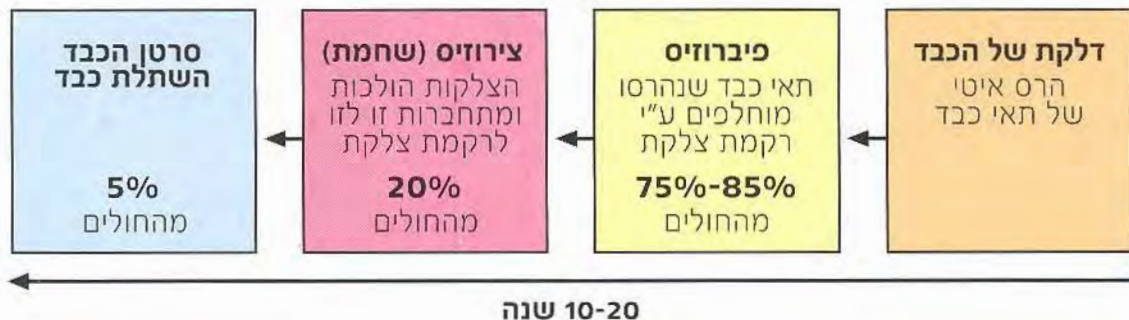
האם זו מחלה מסוכנת?

מכיוון שהוירוס גורם להרס מתמשך של תאי הכבד, עלולים להיות סיבוכים רציניים למחלה. הרס הכבד ע"י וירוס הפטיטיס C מתקדם במספר שלבים: בשלב הראשון, הרס איטי של תאי כבד - **דלקת הכבד**. בהמשך, תאי כבד שנהרסו מוחלפים על-ידי רקמת צלקת-**פיברוזיס**. מאוחר יותר, הצלקות הולכות ומתחברות זו לזו - **צירוזיס**. כאשר חלה החמרה

בצירוזיס - נגרמת פגיעה קשה ביכולת הכבד לתפקד. משמעות הדבר שהכבד אינו יכול לבצע את תפקידיו החיוניים כגון: נטרול רעלים, פסולת ותרופות או עזרה בקרישת הדם בעת דימום. במצב זה יש צורך **בהשתלת כבד**.

למרות משך הזמן הארוך להתפתחות הסיבוכים, רצוי להתחיל את הטיפול מוקדם ככל הניתן.

6-5

**גם אם הנשא אינו מרגיש
חולה, חשוב לבקר אצל
רופא מומחה לצורך מעקב.**

8-7

האם כדאי לקבל טיפול?

ללא טיפול עולה הסיכון לפתח לאורך השנים פגיעה בלתי הפיכה בכבד (צירוזיס, שחמת, סרטן כבד או צורך בהשתלת כבד). החדשות הטובות הן, שיש טיפול יעיל להפטיטיס C. באמצעות טיפול יעיל, מרבית החולים מצליחים לסלק את הנגיף ולהבריא. ככל שמתחילים מוקדם יותר בטיפול כך עולים הסיכויים לסילוק הנגיף או להורדת כמות הנגיף בדם במידה רבה.

המחקרים הראו כי גם בחולים שבהם לא סולק הנגיף בתום הטיפול, חל שיפור בדרגת הפיברוזיס והצירוזיס בכבד והאטה של התהליך הדלקתי.

תוכנית טיפולית נמשכת בין 6 חודשים לשנה (בהתאם לסוג הגנוטיפ). הטיפול ניתן רק באמצעות מרשם רופא.

כשאלן סימפטומים והנשא מרגיש בריא, האם המחלה רדומה?

למרבית החולים בהפטיטיס C, יש פגיעה מתמשכת בכבד אך הם אינם חשים ברע. זאת משום שהפטיטיס C היא מחלה שקטה, מחלה ללא סימפטומים. כלומר החולה אינו חש דבר ואף אינו יודע שהוא חולה. רק חלק קטן מהנשאים סובל מתופעות כלליות ולא ספציפיות כגון: עייפות, אי נוחות בבטן, איבוד תאבון וכאבי פרקים.

מהו הטיפול להפטיטיס C?

הטיפול הסטנדרטי כיום להפטיטיס C הינו טיפול משולב בתרופות מקבוצת פג אינטרפרון כדוגמת: PEGINTRON או דומיו (הניתן בזריקה אחת לשבוע) עם "ריבורין" כדוגמת: REBETOL (הניתן ב-2 מנות ליום בקפסולות לבליעה). האינטרפרון - חומר המופק באופן טבעי בגופינו ותפקידו הוא חיזוק המערכת החיסונית לצורך לחימה בנגיפים. הזרקת מינון מוגבר של אינטרפרון מסייע לגוף להלחם בנגיף בצורה יעילה יותר.

מגאינטרפרון - סוג חדש של אינטרפרון בעל משך פעילות ארוך יותר ואפקטיביות טובה יותר.
ריבורין - מסייע ביחד עם הפג-אינטרפרון בסילוק הנגיף מהגוף.

עם תחילת שנות האלפיים, הושק בישראל עט הזרקה אוטומטי ונוח לשימוש. העט מוכן לשימוש, בעל מחט זעירה ומאפשר למטופל הזרקה עצמית קלה ונוחה.

האם מותר להכנס להריון בעת הטיפול?

טיפול להפטיטיס C הכולל ריבוירין (ribavirin), הניטל בכדורים פעמיים ביום, עלול לגרום למומים חמורים בעובר ולכן:

■ אין להיכנס להריון במהלך הטיפול וב-6 החודשים שאחריו.

■ יש לשלול הריון באמצעות בדיקת הריון לפני התחלת הטיפול ובמהלכו.

■ יש להשתמש באמצעי מניעה במהלך הטיפול וב-6 החודשים שאחריו.

■ הדברים אמורים גם לגבי בת זוגו של חולה הפטיטיס C המקבל את הטיפול.

■ במקרה של כניסה להריון יש לדווח על כך מיד לרופא המטפל.

יחד עם זאת, ניתן לתכנן הריון בחלוף 6 חודשים מתום הטיפול בהיוועצות עם הרופא המטפל.

10-9

האם צריך לשנות את אורח החיים במהלך הטיפול?

בתקופת הטיפול מרבית האנשים ממשיכים לקיים אורח חיים רגיל ולעבוד. קיום חיים פעילים ומצב בריאותי פיזי ונפשי חזק חשובים על מנת להתמודד עם המחלה והטיפול.

ניצוד לסייע בהצלחת הטיפול:

■ להקשיב לגוף - לנוח כשהגוף מאותת.

■ אכילת ארוחות בריאות ומאוזנות.

■ פעילות גופנית חשובה במהלך הטיפול. גם אם זה נשמע קשה לביצוע בשל העייפות, חשוב לזכור שפעילות גופנית מוסיפה אנרגיה ומסחיתה מתחים.

■ שתיית מים מרובה הוכחה כמסייעת לעבור את הטיפול ביתר קלות. מומלץ לשתות 10-16 כוסות מים או מיצי פירות ליום. להפחית בצריכת משקאות עם קפאין (כגון קפה, תה, קולה).

■ יש להימנע לחלוטין מצריכת אלכוהול.

■ שתיית אלכוהול אפילו בכמות קטנה,

מאיצה מאוד את התהליך הדלקתי בכבד.

■ להימנע ממתחים.

■ טיפול ממושך עלול לגרום ליובש בפה. כדי למנוע נזק בשיניים וחניכיים - על החולה לצחצח שיניים ביסודיות לפחות פעמיים ביום.

מה הסיכויים להבריא?

עפ"י המחקרים הסיכוי להירפא מהפטטיס C הוא 61% בכלל החולים. מחקר נוסף הראה שבקרב החולים עם הענות גבוהה לטיפול (התמדה לאורך כל הטיפול וללא דילוג על אף מנת תרופה) סיכויי ההבראה עלו ל- 72% מכלל החולים.

כיצד להתכונן לקראת הטיפול?

- חשוב לשתף את המשפחה ו/או הקרובים. תמיכתם ועזרתם חשובה במהלך הטיפול.
- קריאה ולמידה על המחלה והטיפול בה.
- היעזרות בייעוץ מקצועי ובקבוצות תמיכה.
- הקפדה על עמידה בכל תוכנית הטיפול: מגישות עם הצוות המטפל, בדיקות וכמובן הקפדה על הצמדות לטיפול התרופתי כפי שנקבע ע"י הרופא.
- נחישות לנצח את המחלה.

השלמת כל אורך הטיפול, חיונית להשגת כל התועלות מהטיפול.

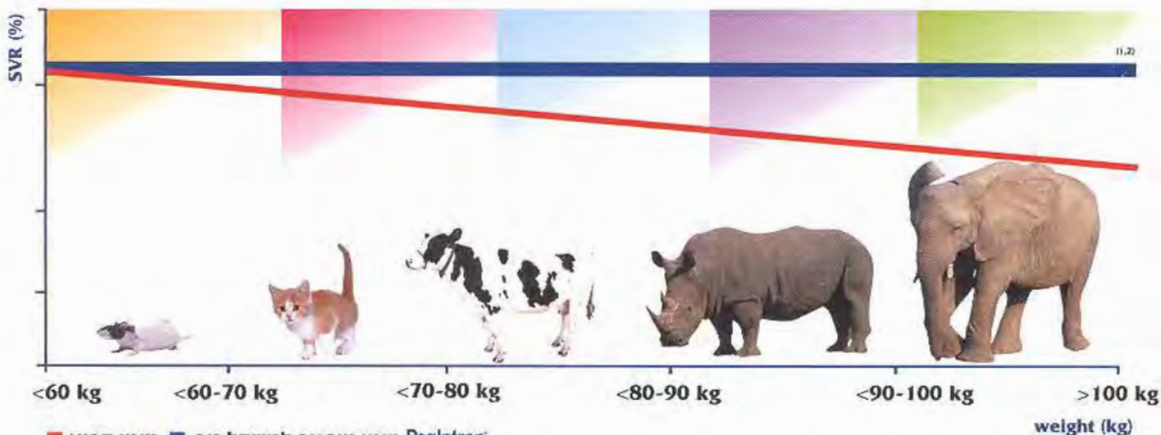
מה היתרונות של תרופה מותאמת משקל?

בעלי משקל 75 ק"ג ומעלה - יקבלו מינון חסר
שעלול להתבטא בסיכויי הצלחה נמוכים
יותר להבריא.

ולכן, תרופה המותאמת למשקל, מבטיחה
קבלת מינון אופטימלי להצלחת הטיפול וללא
תופעות לוואי מיותרות.

אחת מהתרופות הקיימות בשוק (בסל
הבריאות), הינה תרופה המותאמת למשקל
הגוף - PEGINTRON.

כפי שמודגם בגרף הנ"ל: כאשר תרופה ניתנת
במינון קבוע (ללא התאמה למשקל הגוף):
בעלי משקל 65 ק"ג ומטה - יקבלו מינון עודף
שעלול להתבטא ביותר תופעות לוואי.

Pegintron מינון מותאם למשקל גוף ■ מינון קבוע ■

J. Manns et al, Lancet 2001. Z. Ferenci, Shiffman, Fried et al, AASLD 2001.

**למרות תופעות הלוואי
ואי הנוחות שהן גורמות,
חשוב תמיד לזכור
את המטרה -
לנצח את המחלה.**

האם קיימות תופעות לוואי נוספות?

מבין תופעות הלוואי המדווחות קיימות גם:

■ תגובה באזור ההזרקה (54% מהמטופלים) - יש לשנות בכל פעם את מקום ההזרקה. אזורי הזרקה: אזור הבטן סביב הטבור, ירכיים, אמות הידיים.

■ איבוד תיאבון וירידה במשקל (30%) - מומלץ להתמודד באמצעות אכילת מספר ארוחות קטנות ומזינות לאורך היום.

■ שינויים במצבי הרוח (34%) - חשוב לדווח לצוות המטפל על כל שינוי במצב הרוח, על מנת לקבל עזרה. אם החולה מרגיש מדוכא או מפתח מחשבות אובדניות עליו לפנות לשירותי חירום.

■ נשירת שיער - מדווחת אצל חלק קטן מהחולים, מדובר יותר בדילול השיער ולא בנשירה גדולה, ועם תום הטיפול חוזר המצב לקדמותו.

לקבלת מידע מפורט על כל תופעות הלוואי של הטיפול, יש לעיין בעלון לצרכן המצורף לאריזה. בכל מקרה של תופעת לוואי חריגה, יש לפנות לצוות המטפל לקבלת עזרה.

מהן תופעות הלוואי הנפוצות?

תופעות הלוואי הנפוצות הן תופעות דמויות שפעת (בדרגה קלה עד בינונית):

התופעה	השכיחות
כאב ראש	58%
עייפות	56%
חום	39%
תסמיני שפעת	21%
כאבי שרירים	49%

תופעות אלו עלולות להופיע בד"כ תוך 6 עד 8 שעות לאחר ההזרקה, ואופייניות יותר אחרי הזריקות הראשונות. יחד עם זאת התגובות שונות בין מטופלים שונים וקשה לנבא באיזו עוצמה ולמשך כמה זמן יופיעו התסמינים.

כיצד ניתן להקל על התסמינים דמויי השפעת?

■ הזרקת הפג-אינטרפרון זמן קצר לפני השינה תאפשר לעבור את שיא תופעות הלוואי בשינה.

■ לפני ההזרקה ו/או לאחריה ניתן ליטול תרופה משככת כאבים ומורידת חום כגון: פרצטמול (כדוגמת אקמול) או אופטלגין.

■ לאנשים עובדים מומלץ לקחת את הטיפול לקראת סוף השבוע, בכך ימנע הפסד ימי עבודה.

למי לפנות?

בכל שאלה או בעיה יש לפנות לצוות
המטפל. להם יש את הידע והניסיון
לענות על השאלות.

ניתן להיעזר גם בשירות של
עמותת ח"צ - העמותה הישראלית
לחולי הפטיטיס.

קו פתוח לשאלות ופעילויות שונות:

עברית -

054-5694404/054-5604400

רוסית -

054-5706975/054-5694406

מקורות:

הטיפול וסיכויי החלמה:

1. Manns et al., Lancet 2001
2. McHutcheison et al. Gastroenterology, 2002
3. Ferenci, Shifman, Fried et al, AASLD 2001.

המחלה ודרכי העברה:

4. National Institutes of Health. National Institutes of Health Consensus Development Conference Panel Statement: Management of Hepatitis C:2002. Bethesda, MD: National Institutes of Health; 2002.
5. Centers for Disease Control and Prevention. Viral hepatitis C fact sheet. Available <http://www.cdc.gov/ncidod/diseases/hepatitis/C/fact.htm>. Accessed October 13, 2003.
6. American Liver Foundation Web site. Hepatitis C Factsheet. Available at <http://www.liverfoundation.org/db/articles/1063>. Accessed October 13, 2003.

תופעות לוואי והתמודדות עימן:

7. Sandstorm SK. Nursing management of patients receiving biological therapy. Semin Oncol Nurs. 1996;12:152-162.
8. Shelton BK. Flu-like syndrome. In: Rieger PT, ed. Biotherapy: A Comprehensive Overview. 2nd ed. Sudbury, Mass: Jones and Bartlett; 2001:519-545.
9. Dusheiko G. side effects of alpha interferon in chronic hepatitis C. Hepatology. 1997;26(suppl 1):112s-121s.

הטיפול להפטיטיס C המותאם אישית

חולים שונים. טיפול שונה.

שרינג פלאו ישראל A.G., ת.ד. 7012, הסיבים 49, פתח תקווה, טלפון: 03-9209000 | Schering-Plough